

ՄԵԼԱՄԱՆԻ ԱՆՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL

MEDJMOUA-T-AHBAR

65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԵՆԻ ԶԻՆՈՒՄԻՆԻՆԻ
Իրանի իշխան 60
Թաթարի իշխան 85
Մեծադարձի ԷճճԵՎԵՐԻ Իշխան 20

ՉԱՐՇԵՆՊԵՆ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ԿԻՆԵՄԱՏԵՐ ՆԵՐՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իրանի իշխանի պարսկա լեզվով

مجموعه اخبار

بک اوغلی تقسیم جاده سی و نهم و ۶۵

ՄԵՐ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵՆԵՐԷՆ

ՀԱՄԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՆՆԱԳՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՀԱՅՈՑ ԿԱՆՈՆԱԳՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԾՐԱԳՐԻՆ

Նորմալիս Խրեմոստոսոս ան-
պատճառ կարգալու խնդրանքով:

(4617 թիվն չարտահանված)

Այս յոդուածներու արտահանութիւնը բոլորովն հակառակ են սահմանադրական ոգոյն, թայց ստանք այդ էտիվինն ու-
նին որ նախկին ընթերցող օրով յօդուած են, որով դուք յակամայ ժողովրդեան ծայր խնդրուած և օրուան Կ-Պատրիարքը իբր միապետ կարգուած է, ինչպէս կը պահանջէր արդէն երկրին ընդհանուր և պաշտօնական վարչութիւնը:

Այսպէս ուրեմն երբ այն արդէն իրաւասութիւն մը ձգած է իր ձեռքը ցմահ այդ Աթոռին վրայ թողնելու, եթէ իւր նկատմանն ուղ առարկեր ըլլան իւր ժողովուրդին հանդէպ, և երբ դարձեալ ժողովուրդին ծայր բնա լսելի դարձնելու չուզեր, արդ ինչպէս կարելի այս օրուան ընթացքին յարմարեցնել. ուր կը մնայ օրուան օրէնքը, ուր կը մնայ յառաջդիմութիւնը: Այս յօդուածին արտահանութեամբ Կ-Պատրիարքի պաշտօնը ցմահ ըլլալէն զատ, կերպով մը Փօստաւորդին ալ այդ սահմանադրութեան վայելելու իրաւասութիւնը կուտայ և ի պարտաւորութեան Աթոռոյ զայն օրինաւոր և իրաւանց Տեղապահ կը նկատուի և այս ալ զրեթէ ժառանգականօրէն: Այդ օրէնքով եթէ օրուան Պատրիարքին դէմ արտօնել մը, բողոք մ'ունենք, պիտի չկրնանք լսել ընել զայն և ոչ իսկ Փոստաւորդին, որ իր կարգին ինքն ալ օրէնքով սահմանուած է իւր գիրքը ժողովուրդին հանդէպ:

Այսպիսի խնդրութեան կանոնադրութիւնով արդէն շատ բան վրայ տուեց, նիւթապէս և բարոյապէս շատ սուսուցինք, ու կը խնդրենք Ամեն Գեղարք. Հոգեւոր Տիրոջմէն որ բարեհաճի նկատի առնել մեր այս դիտողութիւնները ի վաւարութեամբ Հայ-Կաթոլիկ Եկեղեցւոյ, ի բարեաւանդման և ի յառաջացումն նոյն Հասարակութեան, որուն Պետն է այսօր: Եթէ գործադրութեան դէմ սոյն մեր առաջարկներն, իր անուր մեր համայնքին պատմութեան մէջ իսկապէս ոսկի գրերով պիտի արձանագրուի, որովհետեւ ուշ կամ կանուխ հասարակութիւնս տէր պիտի հանդիսանայ իր արդարացի իրաւանց, որոնք անտեսուած էին նախորդ բռնապետական ընթերցող սարսափահար ազդեցութեան տակ, և որոնք ամենեւին սահմանութիւն չունին կրօնի, հաւատքի հետ, սահմանին հաւատք մասերն չեն կազմեր, թայց այդ իրաւանց գործադրութիւնը, պահպանուած կրնան օժանդակ մ'ըլլալ Եկեղեցւոյ պաշտօնութեան և Հայ-Կաթոլիկութեան յառաջդիմութեան:

Շարունակենք մեր քննութիւնը: Անցնինք Գլուխ Դ-ին:

Գլուխ Դ-ի մէջ կը սահմանուի գաւառական Առաջնորդաց իրաւասութիւնները, քննութեան և հրաժարացման պարագաները և որոնք կրկին կանոնադրական ծրարարներուն մէջ զրեթէ մեծ մասամբ բաւարարուած են հետեւեցողները:

Իրաւանց մէջ զրեթէ մեծ մասամբ բաւարարուած են, թէև ինչ ինչ կէտերով մէջ հոս ևս մասնաւորապէս Կ-Պատրիարքի թաղարկած իրաւասութիւնները, որոնցմով մասամբ մ'ալ կը գինէ Առաջնորդները հանդէպ ժողովրդեան իրաւունքներուն: Այս Գլուխն ըստ ինքեան Լուծարար Կանոնադրութեան կարեւոր մէկ էջն է, թայց չենք գիտեր թէ ինչ նկատմամբ երկուքն ալ չուստափող կ'անցնին: Հաւանաբար նկատելի կ'առնուի այս յարմար տալիս:

Գլուխ Ե. և Զ. իրեն ուղղակի եկեղեցական իրաւասութեան յատկացուած գլուխներ զմեզ այնքան չեն հետաքրքրեր: Հոգեւորականութիւնը թող ջանայ ինքն իր մէջ կազմել ու կազմակերպել իր իրաւունքները պաշտպանող ժողովներն, ասոր աշխարհական դասակարգը ոչինչ կրնայ ըսել ու կ'ըսէ, միայն թէ ինքն ալ իր կարգին չափազանց ձեռնամուխ չըլլայ աշխարհականաց իրաւունքներուն որ աղբիւր ըսել է, քանի որ այս վերջիններս մեծամասնութիւն կը կազմեն և հասարակութիւնը կը մարմնացնեն: Այս գլուխներուն մէջն ալ թայց է այն անշուշտ որ հիմնապէս կը բաժնէ կրկին կանոնադրի սկզբունքի արտահանութիւնները:

Գլուխ Ե. կը խօսի կեդրոնական վարչութեան ժողովի մասին: Կեդրոնական վարչութեան ժողովն որ այսօր վարչական ժողով անուանի տակ ծանօթ է, իր 12 անդամներով հասարակութիւնը կը ներկայացնէ Կ-Պատրիարքին առջեւ: Հին կանոնադրութեան ծրարիւր, այս Գլուխն մէջ հինգ յօդուած միայն ունի, իսկ նորին մէջ ճիշդ կրկին, 10 յօդուած կայ, որոնք մասամբ մը սահմանած են Կեդր. վարչութեան ժողովոյ անդամներուն իրաւունքները, թայց և այնպէս դարձեալ հոգեւորականութեան բացարձակ իշխանապետութեան ներքեւ: Նոր կանոնադրութեան մէջ 12 անդամներուն մէջն երկուքը, որովհետեւ հինը կը տրամադրէ «Երկուստան աշխարհական անդամ» մինչդեռ նորը՝ «Երկու եկեղեցական և տասը աշխարհական»:

Հոգ չէ, աղքատ ոսնձգութիւնը իրեն ևս ներքին նկատուել, թայց այդ յօդուածին յաջորդող կը խնդրվի մեր արդէ վարչ. ժողովոյ կազմակերպութեան իրաւունքը, և կը զլանաւ անոր գլուխ մը, Ատենապետ մը տալու:

Չեմ կրցած հասկնալ թէ ինչ նկատումով Ատենապետ մ'ընտրուել իրաւասութիւնը զրացուած է նոր կանոնադրին մէջ, մինչդեռ հինը թայցորոյ կը արտադրէ ու խօսքերով. «Ժողովն իր անդամաց մեջէն կ'ընտրէ իր Ատենապետը...» Ժողով մը որ Գլուխ չունենայ, ինչ կը նշանակէ, և կամ Գլուխ մ'ունենալու իրաւասութիւնը զլանալով, Չարմանալի կը գտնուի նոր կանոնադրութեան այն կէտերը որ իւրաքանչիւր խորհրդոյ կուտայ Ատենապետ մը և այդ բոլոր խորհուրդներուն, ժողովներուն և Յանձնաժողովներուն գլուխը նըկատուող վարչական ժողովոյ կը զլանայ Ատենապետ մը: Ոչնչ կանոնադրութիւնը ձեւափոխողը, հակառակ իր նուրբ քաղաքագէտ ու հնարամիտ յատկութիւններուն, հոս այս կէտին մէջ ինքնիւր արդարաւոր ընտրող պատճառաբանութիւն մը պիտի չկարենաւ ունենալ, և այս կէտին մէջ իրաւունքները արդարաւոր ընտրող պատճառաբանութիւն մը պիտի չկարենաւ ունենալ, և այս կէտին մէջ իրաւունքները արդարաւոր ընտրող պատճառաբանութիւն մը պիտի չկարենաւ ունենալ:

չկարենաւ ունենալ, և այս կէտին մէջ յատկապէս կ'ընտրուի պիտի պարզուէր իր անհանապատեան հայեացքները, որոյ արդիւնքն են նոր կանոնադրութիւնը և անոր լուսանցներուն մէջ եղած յաւելում և կոճատումները:

Իրաւ է թէ նոր կանոնադրութեան ծրարարին մէջ այս ժողովոյ մասին աւելի ընդարձակուած են յօդուածները, թայց ամենքը մէկ չեն զօրեր էական արդիւնքներ ձեռք բերելու: Կեդր. վարչ. ժողովոյ իրաւասութեան սահմանը գծելէ, ու այնպէս մանրամասնութիւնները պարզելէ վերջ, արդիւնքներ իրաւունք մը կուտայ մասնաւոր յօդուածով մը Կ-Պատրիարքին հանդէպ նոյն ժողովոյ որոշումներուն, որ հին կանոնադրի պատրաստողներն մտքերն իսկ անցուցած չէին թերեւ:

Ըստ նոր կանոնադրութեան, Թոգ. 36, ստակ է կը արտահանուի. «Կ-Պատրիարքը համաձայնութեամբ վարչական ժողովոյն «Կանոնադրութեան» առկայ ջանքերը «են» անոր աշխարհական անդամաց մեջէն «փոխան-գանձեցնել: Կանոնադրութեան «ժողովն համաձայնութեամբ վարչական «գանձապահ խորհրդոյ Ատենապետ կ'ընտրէ»:

Նախ հին կանոնադրին արտահանութեան համաձայն Ատենապետ մը կ'ընտրուէր վարչ. ժողովոյ անդամներուն մէջէն, և որովհետեւ Ատենապետ մը ինքնին ոյժ մը կը ներկայացնէ, այդ ոյժը իրաւունք ունէր «փոխան-գանձեցնել» աշխարհական անդամներն, որոնք անոր անդամներն իրաւասութեան ենթակայ էր, ինչպէս կը արտադրէ նոր կանոնադրը և որուն մէջէն վերջէն զրչի հաստ հարուածով գծած են վերոյիշեալ բառերը, անշուշտ աշխարհականաց գիրք մը բռնել տալու անտեղի դիտումով: Կեդրականութիւնն եթէ իսկապէս իշխել կ'ուզէ ժողովուրդին վրայ, թո՛ղ իշխել իրեն բարի օրինակներով, բարոյալից քարոզներով. ասոր ոչ ոք հրնայ բան մը ըսել. թայց պէտք է յարգէ նաեւ աշխարհականաց իրաւունքներն: Ահա պատճառ որ մեր Հայ-Կաթոլիկ հասարակութիւնը կործանած է ժամանակին և կը կործանէր օր ըստ օր և անոր կործանման մէկ փոքրիկ հետապատկերին ներկայ եղանք վերջերս:

Շարունակենք Թոգ. 36-ի ընթերցումը. «... Կանոնադրութեան վարչական խորհրդոյ Ատենապետ և աշխարհական անդամներն, որպէս նաեւ «Ժողովոյն Ատենապետը և Պատրիարքը «Բանի ալ աշխարհական պաշտօնեայքը: «Թոգ նոյն խորհրդոյ եկեղեցական անդամներն և Պատրիարքարանի Դիւանապետ «վարչապետը կ'անուանէ վարչական ժողովոյն հետ խորհրդակցելով»:

Հոս յաւելում մը կայ ձեռագիր, ընդ-օրինակներ. «Յիշեալ խորհրդոյ Ատենապետը և աշխարհական կամ երեսփոխան «նախան ժողովոյն եկեղեցական» և աշխարհական անդամաց մէջէն պիտի ընտրուին, կ'ընտրուին»:

Ո՞վ ըսաւ թէ երեսփոխանական և կամ Լուծարար ժողովոյ եկեղեցական անդամներուն մէջէն ալ յիշեալ խորհրդներու Ատենապետներն կարելի է ընտրել: Այս յաւելումը թայց ի թայց կը հակառակ այն խորհրդներու անդամներուն թիւը սահ-

մանալ յօդուածներուն, որոնք ամենքն ալ զրեթէ միեւնոյն բանաձեւն ունին ստակ. «Այս ինչ խորհուրդը կը բաղկանայ Ատենապետի զատ այսքան անդամներէ, որոյ մին եկեղեցական պիտի ըլլայ»: Արդ կամ այս վաւեր նկատուելու ենք և կամ վերոյիշեալ ձեռագիր յաւելումը, քանի որ երկուքն զիրար ջնջելով կարելի չէ միեւնոյն կանոնադրութեան մէջ գնել: Արդ հոս թայցորոյ կը տեսնուի թէ՛ այդ կրած յաւելումածական արտահանութիւնները ոչ բանաւոր են և ոչ ալ իրաւացի. և թէ կը նկատին յանգիւղ աղբիւր մէջ անհամաձայնութեան և անմիաբանութեան:

Ուստի դէ՞թ այս անգամ կատարեալ, արդար եւ համեմատելու գործ մը կարգադրած ըլլալու, էական և հաստատ հիմ մը դրած ըլլալու համար, Աղբիւր ընդհանրութեան արդար փափաքներուն, իրաւունքներուն համապատասխանող կանոնադրութեան մը պէտքը անհրաժեշտ ըլլալը կը շեշտենք, որով միայն կարելի է Հայ-Կաթոլիկ Հասարակութեան փրկութիւնն և յառաջդիմութիւնը:

(Շարունակելի)
Թ. Կ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

ՓԱՌԱՌՈՐ ՀԱՆԳԵՍ ՄԸ

Ի ՀԱԼԷՊ

(4618 թիվն չարտահանված և վերջ)

Ար. Բարդուղէ, ի մէջ այլոց, Սրբազան Քահանայապետին մեծ բարեմասնութիւններուն, զեղեցիկ յատկութիւններուն վրայ ընդարձակօրէն խօսելով, բացատրեց նորին Սրբազանութեան՝ Եկեղեցւոյ և հոմայն Կաթոլիկեայց, և ի մասնաւորի Արեւելեայցս վրայ ունեցած հայրական հոգածութեան և սիրոյ հաւատքը, նոյն իսկ մեր Հայ-Կաթոլիկներուն նկատմամբ տածած բարեացակամ զգացումները, թէ՛ զատուած բարոյապէս և թէ՛ նիւթապէս ցցուցած ըլլալը. քարոզել հետեւեալ խօսքերով վերջացուց. «Սիրեցեալ որդեակք, Ս. Քահանայապետն չի խնդրէ մեզմէ նիւթական նուէրներ, այլ բարոյական, այսինքն սէր. սէր առ Ս. Հաւատս, սէր մեր հոգեւոր պարտոց անթերի կատարման, սէր մեր հոգեւոր փրկութեան, սէր հոգաւորութեան Առաքելական Ս. Աթոռոյն: Ի վերայ այս ամենայնի, ի ցոյց որդիական սիրոյ, աշխարհիս չորս ծայրերէն կ'ուսուցեն հաւատացեալք Ս. Հօր ծանրագին նուէրներ. այս առթիւ կ'աւետեմ ձեզ, որ մեր իմաստուն, հանձարեղ Ս. Քահանայապետին Պիոսի Ժ. անմահ արարքներն, հոգեւորապէս և ոսկերեղիս գըրուածներն ոսկեղէն գրքով եւթ գրուելու արժանի ըլլալուն, ես ալ անարժանաբար թէ՛ և զոյգն նուէր մը, զուտ ոսկի գրք մը և երկու հատոր գիրք խրկեցի նորին Սրբութեան, հանդերձ շնորհաւորութեան նամակաւ. յայտնեցի նաեւ ձեր շնորհաւորութիւնն և որդիական զգածմունքը, զոր ունիք առ Ս. Առաքելական Աթոռն: Դարձեալ կ'աւետեմ ձեզ, որ վատիկանի արտաքին գործոց պաշտօնայ Միքայէլեան ընդունած նամակիս մէջ կը ծանուցուի թէ մեր խրկած երկու նուէրներն շատ հաճոյ և ընդունելի երեւցած են յայտ Ս. Հօր մերոյ, և թէ մեր և ձեր շնորհաւորութիւնն և որդիական զգածմունքն

մեծապէս զո՞ն մնալով, չորհակալութիւն կը յայտնէ, և թէ կ'առաքէ մեզ և ձեզ ամէնուս իւր Առաքելական Օրհնութիւնը: Աւերմն սիրեցեալ որդեակք, մաղթենք Աստուծոյ, որ պարգեւէ մեր իմաստուն Քահանայապետին բարօրութիւն և երկալութիւն կենաց, ի յառաջդիմութիւն և ի պայծառութիւն Կաթողիկէ Կրօնիս):

Յետոյ Օրհնութիւն տրուեցաւ ջերմեւանդաշարի անորժալուր եղանակներով, և մեկնեցան հաւատացեալք զո՞ն և հոգեւ պարտք: Մենք եւս չմոռնանք մեր պարտքը, որ է աղօթել վասն անգին կենաց մեր Ս. Քահանայապետին, և խնդրել Աստուծոյ, որ պարգեւէ Նորին Արքութեան իսողաղ և անդորր կեանք, որով և Կաթողիկէ աշխարհն մեր, խաղաղութեամբ ի հաւատս և յաստուածպաշտութեան յառաջադէմ զարգանայ:

Այս առթիւ կ'ըսեմ, թէ մենք ընդհանուր թեմականքս նաեւ ունիմք կարեւոր պարտականութիւն մը, այս է աղօթել մեր Արք. Վիճակաւորին կենաց երկարութեան համար: Անուրանալի են մեր սիրեցեալ Արքեպիսկոպոսին փոյթն ու եռանդը, զոր կը տածէ թեմին յառաջադիմութեանը, և աչքն, զոր ունի առանձին զպրոցներու և ուղեւորաց համար. այլ աւել, ինչպէս մեր հայ-Կաթողիկէ Եպիսկոպոսներն մի քանի անձնուէր և ազգասէր Եպիսկոպոսներ և վարդապետներ, նոյնպէս մեր Վիճակաւորը եւս ընտրուած օրէն սկսեալ, վից տարի է ի վեր, գեւաւակից է—միմիս տառապանքներու վատթար քաղաքակաւորութեան հարուածի մը ինքնակայ էր. «Արաճողութիւն» (Պէրսի) չի արուեստ մինչեւ հինգ տարի: Այլ այժմ շնորհիւ «Մահաւանդութեան» օրինաց, սկսեալ Արք. Վիճակաւորն գործադրել այն փափագներն, զորս կը մտաւանդ ի սրտին: Մեծ գպրոցներն՝ քաղաքիս բնիկներու քրիստոնէայ զպրոցաց մէջ առաջին տեղը զընտրուած է. հինգ Գաղղիացի ուսուցիչներ բերուած են. զպրոցին մէջ կ'աւանդուին տաճիկերէն, գաղղիերէն, անգլիերէն և արաբերէն լեզուներու ուսմանքներ, (բայց մեր միայն ինքն հայերէնը, այժմ, քիչ մ'ալ համբերութիւն), ի բաց տեսալ քրիստոնէայ ուսանողները, Թիւրք և Հրեայ ուսանողներ ալ շատ են մէջը. ի վերայ այսք ամենայնի, ստացն թուով, ասիկ 5 ամիս տառապանք, նոյն իսկ Արք. Վիճակաւորն շատ պաղ համարում մ'ունէինք զպրոցիս նկատմամբ, վասն զի մեր մայրենի լեզուին ուսումը չկար մէջը: Այլ ահա Արք. Վիճակաւորն՝ ճիշդ ասիկ հինգ ամիս տառապանք համար տաւանձին ուսուցիչ բերել տուաւ, որով հիմա մեր զպրոցն, կրկին եղական զիւրք մը գրուած ի քաղաքիս, և մեր ամենուս մեծ գոհունակութեան և անպատու ուրախութեան պատճառ եղած է: Արք. Սաեղեանն յոգնիլ չգիտեր. գիշեր ու ցերեկ կ'աշխատի իր խնամարթեամբը, չեզանձալոյս ընտելեամբը, գուարթադէմ քաղցր խօսակցութեամբը, մահաւանդ աղքատասիրութեամբը, երկայնմտութեամբը բոլոր քահանայից և ժողովրդեան սիրտը շահած է: Թեմին յառաջդիմութեանը նպատակարար յարմար առիթներու շատ ուշադիր է. միշտ օգտուելի կ'ուզէ անիկց, և այն օգուտը ձեռք բերելու համար ամէն աշխատանք կը գտնէ, և այս պատճառաւ ամէնք զո՞ն են Նորին Արքեպիսկոպոսութեան: Ահա բոլորմասնութիւններ. որոնք կ'ստիպին զմեզ իրենց երկալան սիրելու, գովելու և միապատկանութեանը համար ընդ միշտ աղօթելու: Աղօթարար Ձեր

ԱՐԽԱՏԱԿԱՎ Կ. ԹԻԼԻՔԵԱՆ
Բերիս, 23 Նոյ, 1908

ԻԽԹԱՎՈՐ ԿԱՆՈՒՄ

Մէծիմիզ նիւթիկներու ապօրինական միւստիկէրի խիստ պոպոկութիւնը թարափուրեցաւ իրենցին պիտիւրիմիշ օրան միւսթէրէմ ապօրինիկներու, ապօրինիկներէն սեղանի իմեզ արգելադրուած օրապարտ շաւա, ինքիս ինքեղան միւսարաւթարքըն ինքար իտեղի:

ԲՐԳՆԻԿԻ ՎԻՃԱԿԸ

Օրեր կը սահին օրնթաց առուակի մը պէս, ամիսներ կ'անցնին երազի մը արագութեամբ, ազատութեան հինգերորդ ամիսեան չորսն ալ գլորեցինք. ինչ եղանք, ուր էնք, ուր պիտի երթանք. բան մը ըլլալու յոյս ունենանք. աւել, մինչեւ հիմա իրերաց անց-դարձն մեթ զոյն մը տուած մեզ և մեր կցաութիւնը առն է քան երբէք:

Ինչպէս ուրիշ հայալեակ նահանգաց մէջ, այսպէս Բնգիկն ալ սովի սուկայի ճիրաններուն մատնուած է. անօթութիւն օր ըստ օրէ կ'աւելնայ, հոն ժողովրդեան գիւրքն յուսահատական է ու ձգնաժամ մը կ'անցնէ:

Մայրաքաղաքիս Բրգնիկները, առժամանակեայ օգնութեան մը փութալու համար, 100 օսմանեան ոսկի հանգոնաւ կելով յղեցին իրենց ծննդավայրն կարօտեղց համար. 50 ոսկի ալ Եղիպտոսէն հասաւ նոյն նպատակին:

Ինչ եղաւ այս դրամը, բաշխուեցաւ աղքատաց, ոչ բնական. Բրգնիկի Վարչական Խորհուրդը դրամն մատնած է անգործութեան. ուսնք նոյն իսկ յանդէսն են 50 ոսկին գէնքի գնման յատկացնել, որպէս զի ներկայ ձմրան եղանակին կողմ փորձերն որոտըութեան ելլելով, ժամանակին ուրախութեամբ անցնին: Կը գարմանաւք մեծագէտ, իմանալով որ Բրգնիկցիք, Ստեփանէֆ, Թափալեանը թէ ասեւնապետ, թէ զանապետ և թէ քարտուղար ըրեր են. ո՞ն, ինչ սխալ և անիմաստ գործողութիւն և որոշում. յանձնել այս պիտի երեք փափուկ պատշոնները մէկ անձի մը, ալ ինչ կրնանք սպասել անիկէ, եթէ ոչ անպաշտութիւն:

Արեւօք չկայ ամբողջ Բրգնիկի մէջ ուրիշ յարմար անձեր ալ այս գործին մէջ մտցնելու. մեր մասին կ'ստիպուինք յայտարարելու թէ ո՞ գիտէ ինչ թագուն նըպատակներ կը հիւսուին. ուստի որպէս զի ամէն Բրգնիկցի անհատ վստաս ըլլայ, կը պահանջուի բացատրութիւն. առաջուած նպատակն իր նպատակին չգործածուելուն պատճառն ինչ է: Մենք Բրգնիկցիներս, բնականով իսկ մայրաքաղաքիս մէջ, գալթակներ ենք, ու ամօթով մնալով. ուստի յանուն արդարութեան և բազմաթիւ աղքատաց և կարօտեղց, կը բողոքենք, ու անյապաղ կը պահանջենք որ յիշեալ 150 ոսկին տրուի աղքատներուն իրեն. հացի բարս, և ոչ թէ գործածուել այս ինչ աչն ինչ քահանայից և գուարճութեանց համար:

Հայ-Կաթողիկէ Պատրիարք Արքեպիսկոպոսութեանը առ այս կը հրախրենք, պէտք եղած տնօրէնութիւնը և հրահանգ ու կտրուկ հրամաններն խրկելու, ուր որ անիկ է:

ԲՐԳՆԻԿԻ ՄԷ

ՄԷՃԻԽԻ ՄԷՊԻՍԿՈՒՆԸ ԻԷՍՈՐ ԳԻՆՇԱՅԸ

ՄէՃիխի մէպուսանըն, Էմիւսիլ գտեքի Դեկտին Լինձի բազար իրթէսի կիւնիւ ինքիմար գարալաշտրըրըն օրմաղէ, հեւուզ մահէլէրինտէն հարեքէթ իթմիւն օրան աղանըն սէրին հարեքէթ իթմիւն ծախիլի նէգարթիւնտէն իծապ իտէն մահէլէրէ թէպիլիլ օրմաղէն արը:

ՄէՃիխի մէպուսանըն եէվմը քիշտար, միլէթի Օսմանիլ իշին պիլը եէվմը միւստուս օրմաղընտան, օ կիւնիւ միւստուս պիլը շէրիլ ալին իծարը իշին Հարպիէ նէգարթիւնտէն ամթիւթի գարալաշտր լէրիլիլ արը:

1. Բէմը քիշտատա պիլճիւն Ծամանը վիլայէթիլինտէն գալէ վէ իթիւն քեմալարընտան 99ար բարէ թօր ամբլաւաւ արը:

2. Իթմանդօրտ թէքմիլ Խոստա օրտուսը, Տօլմապաղէ սէրալընտան Մէպուսան տալիլիլտէն գարալաշտր ամպիլթիլ ինթիլաւ օրտուլ շալա, քիշտա նութգր օրտուսաւ արը:

3. ՄէՃիխի մէպուսանըն ըէսը քիշտաւըն միլթէաղըլ Սուլթան-Ահմէտ մէպուսանտա 6 պաթարիա թօր թարաֆընտան վէ Սէլիլիլ իլէ Թագալիլ գըլլալընտան վէ Տօմանիսի Օսմանիլտէն վէ Պօղաղարտան 99ար բարէ թօր ամբլաւաւ արը:

Օ կիւնիւ վէ կիւնիւ շէրիլթիլտէ վէ մէպիլիլ Օսմանիլտէն հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

* 99 սէնէսիլտէ իլը տէֆա ինթիլա իտէն ՄէՃիխի մէպուսանտա թարաֆընտան Բարիլիլ իսլիլտէն հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

* Զաթըն հարթիլիլ Բարիլիլտէն մուսաֆիլիլ Նաթիլ ալա վէ սէրալընտան հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

* Զաթըն հարթիլիլ Բարիլիլտէն մուսաֆիլիլ Նաթիլ ալա վէ սէրալընտան հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

* Զաթըն հարթիլիլ Բարիլիլտէն մուսաֆիլիլ Նաթիլ ալա վէ սէրալընտան հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

ՄէՃիխի տալիլիլտէն Սաթաղաւ վէ սալիլ վիլալաւ մէպուսանըն գալաւա իտէնէլէր, վէ սէրալ միւլիլալարըն տալիլ սաթիլ միւլիլալարա իլիլիլալ իլիլէնէնէլէր, վէ օ կիւնիլ մէպուսալաւ Հարպիէ նէգարթիլիլտէն գիւնաթէթ վէրիլէնէլէր, վէ պու սըրաւա Սաթաղաւ թարաֆընտան պիլիլ նութգր իրաւ օրմաղընտան հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը:

* ՄէՃիխի մէպուսանըն ըէսը քիշտա կիւնիւլիլ Մարըն հէր թարաֆընտան շէրը ալին իծար օրմաղընտան Մարըն Օսմանիլ գոմիլիլիլտէն Պալը Սէլիլ իշար իսլիլէրէք, եէվմը քիշտալաւ հարթիլ կիւնիլ օրտուլ արը:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ձրգան ճուս կիւնիւ, ճւսաթընը ՄէՃիխի մէպուսանըն պիլիլիլ ինթիլա իտէնէլէր, թարաֆընտան քէք օրմաղընտան շէրը ալին իծար գըլլաւաւ արը Զարչուիլ քէպիլ սուպաւա գարալ կիւնիւլիլ կիլիլ թէնիլիլ իսլիլէրէք ալըլ գալաւաւ արը:

